

EKSPERTYZA KONSERWATORSKA ORAZ PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

dotyczące

PIERWOTNEJ STOLARKI OKIENNEJ
Szkoły Podstawowej nr 1, ul. Zamkowa 26 w Ornecie.

WYKONAWCA:

PRACOWNIA ARTHIER
SYLWIA HLIWIADCZYN

Autorzy dokumentacji konserwatorskiej:

Sylwia Hliwiadczyń, Mariusz Grunwald

MORĄG, styczeń 2019

D O K U M E N T A C J A C H R O N I O N A P R A W E M A U T O R S K I M

1.0.	KARTA IDENTYFIKACJI ZABYTKU I DOKUMENTACJI
2.0.	HISTORIA OBIEKTU
3.0.	OPIS FORMALY I KLASYFIKACJA STOLARKI OKIENNEJ
4.0.	STAN ZACHOWANIA STOLARKI OKIENNEJ
5.0.	PODSUMOWANIE
6.0.	WYTYCZNE I PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1.0. KARTA IDENTYFIKACJI ZABYTKU I DOKUMENTACJI

NR REJESTRU ZABYTKÓW: A-190, na wniosek z dnia: 11 listopada 1956 r.

.....

1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA

1. Wytyczne WUOZ w Olsztynie odnośnie określenia stanu zachowania i programu prac konserwatorskich pierwotnych stolarek okiennych.

1.2. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

RODZAJ : Stolarka okienna

DATOWANIE OBIEKTU: 1889 - 1899 r.

WŁAŚCICIEL: Gmina Orneta, ul. Plac Wolności 26, 11-130 Orneta

MATERIAŁ I TECHNIKA: Okna wykonane głównie z drewna sosnowego, pierwotne stolarki ze szprosami z drewna dębowego, malowane, opatrzone okuciami metalowymi oraz mosiężnymi klamkami.

1.3. DANE DOTYCZĄCE OPRACOWANIA

AUTOR DOKUMENTACJI: Natalia Pawłowska, Sylwia Hliwiadczyń, Mariusz Grunwald

DATA I MIEJSCE WYKONANIA: styczeń 2019, Morąg

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA:

1. **EGZ.:** Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, ul. Podwale 1, 11-041 Olsztyn
2. **EGZ.:** Szkoła podstawowa nr 1, ul. Zamkowa 26 w Ornecie
3. **EGZ.:** Pracownia Arther Sylwia Hliwiadczyń ul. Wenecka 1, 14-300 Morąg

1.4. ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres opracowania dotyczy wykonania ekspertyzy konserwatorskiej stolarek okiennych na obiekcie w związku z planowaną wymianą okien.

Ekspertyza określa czy znajdujące się stolarki pochodzą z I fazy budowy i jaki jest ich stan zachowania. Wynikiem ekspertyzy jest określenie stolarek do zachowania oraz opisanie programu prac konserwatorskich na wytypowane obiekty.

2.0. HISTORIA OBIEKTU

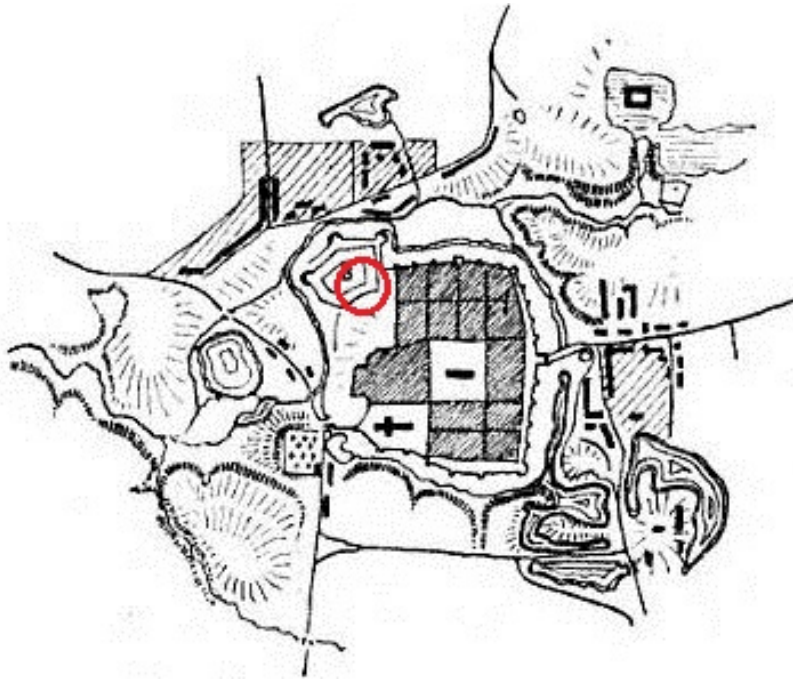
Orneta – (niem. Wormditt) niewielkie miasto położone nad rzeką Drwęcą Warmińską w zachodniej części Dominium Warmińskiego. Lokowana przez Wilhelma z Nysy ok. 1308 r. jako osada położona na pruskim pólku zwanym Wurmedyten, Wormedythin zdobytym przez krzyżaków w 1251 r. W 1313 roku wymieniona w dokumentach jako civitas jako własność biskupią, siedziba biskupiego burgrabiego i zarządcy komornictwa orneckiego. W 1343 r. wymieniony źródłowo burmistrz. Przywilej miejski odnowił w 1359 r. biskup Jan Stryprock. W latach 1340-49 Orneta była czasową siedzibą biskupów warmińskich. Obwarowano wówczas miasta i zbudowano ratusz. W 1350 rozpoczęto budowę kościoła farnego pw. Jana Chrzciciela. W 1406 r. wzmiankowany szpital Ducha św. Miasto zniszczone przez wojska polsko-litewskie podczas wojny głodowej 1414 r. W 1454 r. przyłączyło się do Związku Pruskiego, oblegane przez krzyżaków w 1459r. W 1502 roku uległo wielkiemu pożarowi, który zdziesiątkował miasto. W 1656 r. do miasta należało 250 włók roli, były tu 2 szpitale, młyn, tartak i folusz. W 1785 r. miasto posiadało 348 dymów zamieszkiwało tu ponad 2 tys mieszkańców. Pożary trawiły miasto w latach 1676, 1781, 1803, 1818, 1828 i 1838. W 1520 roku miasto uległo po 8 dniowym oblężeniu wojsk Albrechta Hohenzolerna. Okupowana przez wojska szwedzkie w 1626, zrujnowana podczas „potopu szwedzkiego” zajęta ponownie przez Szwedów w latach 1706-1709. Miasto zniszczone również przez wojska napoleońskie w kampaniach 1807 i 1812 r. W XIX wieku zabudowa opuściła średniowieczne założenie urbanistyczne.

W 1829-30 zbudowano tu kościół ewangelicki, gimnazjum (1867 r.) a w 1875 uruchomiono szpital św. Elżbiety. W końcu XIX wieku miasto uzyskało połączenia kolejowe z Królewcem, Olsztynem i Morągiem. W początkach XX wieku miasto zelektryfikowano (1901) skanalizowano i uzbrojono w wodociąg (1911). W 1915 roku częściowo zniszczona przez wojska rosyjskie. 17 Marca 1945 roku zajęta przez armię czerwoną. W 1975 roku Orneta znalazła się w obrębie wojew. Elbląskiego, od 1999 r. w wojew. warmińsko-mazurskim.

Budynek szkoły powstał poprzez połączenie w 1971 r. dwóch wolnostojących budowli: wzniesionej w 1889 r szkoły dla dziewcząt „Katholische Medchenschule oraz szkoły dla chłopców „Knabenschule” zbudowanej w 1899 r. Oba te budynki powstały z wykorzystaniem fundamentów i piwnic średniowiecznego zamku biskupów warmińskich powstałego w XIV wieku. Budowla ta usytuowana w północno -zachodniej części miasta wzmiankowa w 1338 r. zburzona została na początku XIX wieku. Jej zachowana część została wykorzystana przy budowie wspomnianej szkoły dla dziewcząt.

W 1971 r przeprowadzono generalny remont działających po II WŚ szkół polegający na ich niefortunnym połączeniu, współczesną żelbetową konstrukcją łącznika. Wówczas też dokonano remontu istniejących budynków i zmian komunikacji polegających na przekształceniu otworów

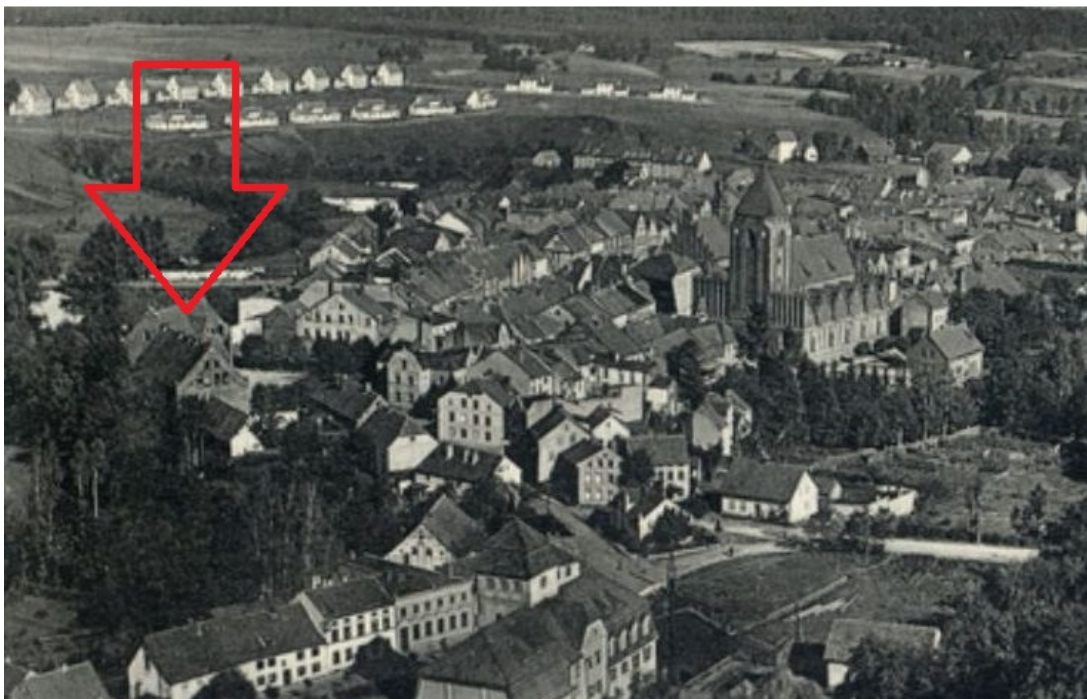
drzwi frontowych szkoły dla chłopców i przekształceniu ich w okna. Przemurowano wówczas niemal wszystkie otwory okienne tego budynku i wstawiono niższe stolarki okienne.

Fot. 1 Orneta. Plan średniowiecznej Ornety. Zaznaczono część zamku biskupiego- miejsce usytuowania badanych budynków.

Fot. 2 Orneta. Fragment planu Ornety z 1930r.. Zaznaczono usytuowanie badanych budynków.

Fot. 3 Ornetá. Pocztówka z okresu międzywojennego. Zaznaczono budynki szkół.

Fot. 4. Ornetá. Fotografia z pocz. XX wieku. Katolicka szkoła dla dziewcząt wzniesiona w 1889 r.

Fot. 5. Ornet. Fotografia z pocz. XX wieku. Szkołą dla chłopców wzniesiona w 1899 r.

Fot. 6. Ornet. Fotografia z pocz. XX wieku ok 1905-10 r. Szkoła dla dziewcząt. Dobrze widoczne stolarki okienne i drzwiowe. Widać, że w stosunku do ceglanej elewacji kolor stolarek jest ciemny. Zdjęcie pokazuje także uchył skrzydeł nadślemienia.

Fot. 7. Orneta. Fotografia z pocz. XX wieku ok 1905-10 r. Szkoła dla dziewcząt. Zbliżenie pokazuje pierwotną stolarkę otworową.

Bibliografia.

Achremczyk S, *Orneta. Dzieje miasta*, Olsztyn 2006.

Bucholtz A., *Bildern aus Wormditt* 1933.

Wormditt : eine ermländische Kleinstadt in Ostpreussen / Hrsg. Paul Plieth. - Meerbusch : Paul Plieth, 1994.

3.0. OPIS FORMALNY I KLASYFIKACJA STOLARKI OKIENNEJ

ELEWACJA FRONTOWA

ELEWACJA TYLNA

ELEWACJA SZCZYTOWA

TYP	LOKALIZACJA, ROZWIĄZANIE FUNKcjONALNE		
O1 26 szt.	Okna doświetlające sale lekcyjne, stołówkę, gabinety w elewacji frontowej i tylnej.		
		MATERIAŁ, TECHNIKA, KONSTRUKCJA	Okno w konstrukcji skrzynkowej, rozwierane do wewnątrz, skrzydła nadślemienia uchylne. Okno ustawione za węgarkiem, wykonane z drewna sosnowego, szpros z drewna dębowego, malowane. Składa się z 6 skrzydeł. Ramiaki mocowane na czop. Łączenia wzmocnione blaszkami kątowymi. Ościeżnica mocowana na stalowe kotwy osadzone w murze.
		Założenia ogólne	Okno dwudzielne, trójpoziomowe, sześciokwaterowe, zwieńczone łukiem odcinkowym, dzielone w 2/3 wysokości przechodzącym ślemieniem. W pionie okna dzielą smukłe listwy przymykowe, a skrzydła podślemienia horyzontalnie przecięte szprosem.
		Skrzydła nadślemienia	2 sztuki - uchylne, dwudzielne, jednopoziomowe, dwukwaterowe.
		Skrzydła podślemienia	4 sztuki - jednodzielne, dwupoziomowe, dwukwaterowe.
		PARAPET, OKAPNIKI	Okapniki drewniane z wklęsłą, parapet drewniany zakończony profile w formie simy.
		Okucia	Wszystkie skrzydła zawieszone są na dwóch parach zawiasów czopowych symetrycznych zakończonych ozdobną kulą. Do skrzydeł przymocowano także przytrzymywacze grzebieniowe ustalające otwarcie skrzydła.
		System zamykania	Skrzydła podślemienia zamykane zasuwnicą góra - dół, wpuszczaną w ramiak, obsługiwaną ozdobną mosiężną odlewana klamką w formie lekko wyoblonego prostokąta, na okrągłym szyldzie. Uchylne skrzydła nadślemienia zamykane klameczkami niesymetrycznymi z zamkiem języczkowym.
		DEKORACJA	Główny detal stanowi wydatne, profilowane ślemię, którego profil składa się z simy, uskoku, wklęsli oraz kolejnego uskoku. Subtelne listwy przymykowe zdobione przełamaniem narożników w formie wałka i wklęsli. Profilowane wewnętrzne krawędzie ramiaków oraz profilowany szpros.
		CECHY STYLOWE	Okno o cechach epoki historyzmu: - zwieńczenie łukiem odcinkowym, - profile ślemienia, - forma klamek i zawiasów, - profile krawędzi ramiaków i szprosów.

TYP	LOKALIZACJA, ROZWIĄZANIE FUNKcjONALNE		
O2 6 szt.	Okna doświetlające pokój w elewacji frontowej oraz klatkę schodową w elewacji tylnej.		
		MATERIAŁ, TECHNIKA, KONSTRUKCJA	Okno w konstrukcji skrzynkowej, rozwierane do wewnątrz, skrzydła nadślemienia uchylne. Okno ustawione za węgarkiem, wykonane z drewna sosnowego, szprosły z drewna dębowego, malowane. Składa się z 6 skrzydeł. Ramiaki mocowane na czop. Łączenia wzmocnione blaszkami kątowymi. Ościeżnica mocowana na stalowe kotwy osadzone w murze.
		Założenia ogólne	Okno dwudzielne, trójpoziomowe, sześciokwaterowe, zwieńczone łukiem odcinkowym, dzielone w 2/3 wysokości przechodzącym ślemieniem. W pionie okna dzielą smukłe listwy przymykowe, a skrzydła podślemienia horyzontalnie przecięte szprosem.
		Skrzydła nadślemienia	2 sztuki - uchylne, dwudzielne, jednopoziomowe, dwukwaterowe.
		Skrzydła podślemienia	4 sztuki - jednodzielne, dwupoziomowe, dwukwaterowe.
		PARAPET, OKAPNIKI	Okapniki drewniane z wklęsłą, parapet drewniany zakończony profilem w formie simy.
		Okucia	Wszystkie skrzydła zawieszone są na dwóch parach zawiasów czopowych symetrycznych zakończonych ozdobną kulą. Do skrzydeł przymocowano także przytrzymywacze grzebieniowe ustalające otwarcie skrzydła.
		System zamykania	Skrzydła podślemienia zamykane zasuwnicą góra - dół, wpuszczaną w ramiak, obsługiwaną ozdobną mosiężną odlewana klamką w formie lekko wyoblonego prostokąta, na okrągłym szyldzie. Uchylne skrzydła nadślemienia zamykane klameczkami niesymetrycznymi z zamkiem języczkowym.
		DEKORACJA	Główny detal stanowi wydatne, profilowane ślemię, którego profil składa się z simy, uskoku, wklęsli oraz kolejnego uskoku. Subtelne listwy przymykowe zdobione przełamaniem narożników w formie wałka i wklęsli. Profilowane wewnętrzne krawędzie ramiaków oraz profilowany szpros.
		CECHY STYLOWE	Okno o cechach epoki historyzmu: - zwieńczenie łukiem odcinkowym, - profile ślemienia, - forma klamek i zawiasów, - profile krawędzi ramiaków i szprosów.

TYP	LOKALIZACJA, ROZWIĄZANIE FUNKCJONALNE		
O3 1 szt.	Okna doświetlające strych w elewacji frontowej.	MATERIAŁ, TECHNIKA, KONSTRUKCJA	Okno w konstrukcji krosnowej, wyjmowane. Okno ustawione za węgarkiem, wykonane z drewna sosnowego. Składa się z 1 skrzydła. Ramiaki mocowane na czop. łączenia wzmocnione blaszkami kątowymi. Ościeżnica mocowana na stalowe kotwy osadzone w murze.
		Założenia ogólne	Okno w formie koła, dzielona szprosami w krzyż na cztery równe kwatery. Ramiaki oraz szprosy posiadają fazowane krawędzie ramiaków.
		Skrzydło	1sztuka - dwudzielne, dwupoziomowe, dwukwaterowe.
		PARAPET, OKAPNIKI	-
		Okucia	Blaszki z zaokrągleniem w miejscu łączeń ramiaka oraz dwie gałki służące do wyjmowania skrzydła.
		System zamykania	Zakrętki jednoskrzydłkowe.
		DEKORACJA	Główną dekorację stanowi forma okna oraz podział szprosami w krzyż.
		CECHY STYLOWE	Okno o cechach epoki historyzmu, stanowi część zespołu zabytkowej stolarki tego obiektu.

TYP	LOKALIZACJA, ROZWIĄZANIE FUNKCJONALNE		
O4 3 szt.	Okna doświetlające klatkę schodową w elewacji tylnej.	MATERIAŁ, TECHNIKA, KONSTRUKCJA	Okno w konstrukcji skrzynkowej, rozwierane do wewnątrz. Okno ustawione za węgarkiem, wykonane z drewna sosnowego. Składa się z 4 skrzydeł. Ramiaki mocowane na czop. Łączenia wzmocnione blaszkami kątowymi. Ościeżnica mocowana na stalowe kotwy osadzone w murze.
		Założenia ogólne	Okno dwudzielne, dwupoziomowe, czterokwaterowe, zwieńczone łukiem odcinkowym. W pionie okno dzieli smukła listwa przymykowa, a skrzydła podślemienia horyzontalnie przecięte szprosem.
		Skrzydła	4 sztuki jednodelne, dwupoziomowe, dwukwaterowe.
		Skrzydła podślemienia	-
		PARAPET, OKAPNIKI	Okapniki drewniane, proste, parapet drewniany zakończony wałkiem.
		Okucia	Wszystkie skrzydła zawieszone są na dwóch parach zawiasów czopowych symetrycznych zwieńczonych zaokrągleniem.
		System zamykania	Skrzydła zamykane zasuwnicą góra - dół, wpuszczaną w ramiak, obsługiwaną klamką symetryczną wykonaną ze żalu.
		DEKORACJA	Główny detal stanowi forma okna zwieńczenie łukiem odcinkowym oraz podział szprosami.
		CECHY STYLOWE	Okna współczesne wzorowane na stolarce pierwotnej.

TYP	LOKALIZACJA, ROZWIĄZANIE FUNKCYJONALNE		
O5 2 szt.	Okna doświetlające pokój w elewacji szczytowej.		
		MATERIAŁ, TECHNIKA, KONSTRUKCJA	Okno w konstrukcji skrzynkowej, rozwierane do wewnątrz. Okno ustawione za węgarkiem, wykonane z drewna sosnowego, szpros z drewna dębowego, malowane. Składa się z 8 skrzydeł. Ramiaki mocowane na czop. Łączenia wzmocnione blaszkami kątowymi. Ościeżnica mocowana na stalowe kotwy osadzone w murze.
		Założenia ogólne	Okno dwudzielne, trójpoziomowe, sześciokwaterowe, zwieńczone łukiem odcinkowym, dzielone w 2/3 wysokości przechodzącym śłemeniem oraz stałymi słupkami dobijającymi do śłemenia. Skrzydła podśłemenia horyzontalnie przecięte szprosem.
		Skrzydła nadśłemenia	4 sztuki - jednodzielne, jednopoziomowe, jednokwaterowe.
		Skrzydła podśłemenia	4 sztuki - jednodzielne, dwupoziomowe, dwukwaterowe.
		PARAPET, OKAPNIKI	Okapniki drewniane z wklęsłą, parapet drewniany zakończony profile w formie simy.
		Okucia	Wszystkie skrzydła zawieszone są na dwóch parach zawiasów czopowych symetrycznych zakończonych ozdobną kulą. Do skrzydeł mocowane gałki służące do otwierania skrzydeł/
		System zamykania	Skrzydła zamykane zakrętkami dwuskrzydłkowymi, zamykającymi dwa skrzydła jednocześnie.
		DEKORACJA	Główny detal stanowi wydatne, profilowane śłemie, którego profil składa się z simy, usoku, wklęsli oraz kolejnego usoku. Subtelne listwy przymykowe zdobione przełamaniem narożników w formie wałka i wklęsli. Profilowane wewnętrzne krawędzie ramiaków oraz profilowany szpros.
		CECHY STYLOWE	Okno o cechach epoki historyzmu: - zwieńczenie łukiem odcinkowym, - profile śłemenia, - forma klamek i zawiasów, - profile krawędzi ramiaków i szprosów.

4.0. STAN ZACHOWANIA STOLARKI OKIENNEJ

TYP	LOKALIZACJA	
O1/1	ELEWACJA FRONTOWA, PARTER, OŚ SIÓDMA 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK w skrzydłach wew.
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydło wew. podślemienia lewe	-	-	TAK Skrzydło wew. lewe	TAK w skrzydłach zew.
PRZEPROWADZONE PRACE	Uszczelnianie pianką, przemalowania, wymiana skrzydła wewnętrznego podślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, wypaczenie skrzydeł, co uniemożliwia ich zamykanie, brak zawiasów skrzydeł nadślemienia i domykanie ich za pomocą gwoździ. Drewno przesuszone i mocno wypaczone.						
BRAKI	Skrzydła wewnętrzne podślemienia, wraz z okuciami, przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot. 1. Okno O1/1, widok od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydło wewnętrzne podślemienia po stronie lewej. skrzydło ma fazowane krawędzie ramiaków i szpros.

Fot. 2. Okno O1/1, widok od strony wewnętrznej. Widoczne silne spękania warstw malarskich, łuszczące się aż do warstwy drewna oraz ubytki przytrzymywaczy grzebieniowych.

Fot. 3. Okno O1/1, widok od strony wewnętrznej. Widoczne uszczelnienie i zamocowanie wypadającego skrzydła przy pomocy pianki.

TYP	LOKALIZACJA	
01/2	<p>ELEWACJA FRONTOWA, PARTER, OŚ ÓSMA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	-
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowania bez uprzedniego przygotowania stolarki, wymiana listwy przymykowej skrzydła nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, wypaczenie skrzydeł podślemienia, co uniemożliwia domknięcie skrzydeł baskwilem w uszach. Dolne ramiaki częściowo zawilgocone. Okapniki w bardzo złym stanie. Widoczne wypłukane słoje i brak warstw malarskich.						
BRAKI	Brak pierwotnej listwy przymykowej w skrzydle nadślemienia, przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot. 4. Okno O1/2, widok od strony wewnętrznej. Widoczne duże ubytki warstwy malarskiej w dolnej partii okna oraz wtórna listwa przymykowa w skrzydle nadślemienia. Listwa jest uproszczona i nie powtarza profilowań oryginału.

Fot. 5. Okno O1/2, widok od strony wewnętrznej. Widoczny zły stan zachowania okapnika, drewno wypłukane, ubytki formy.

Fot. 6. Okno O1/2, widok od strony wewnętrznej. Widoczne spękania warstw malarskich i rozległe odspojenia. Widoczne różne przytrzymywacze grzebieniowe.

TYP	LOKALIZACJA	
01/3	<p>ELEWACJA FRONTOWA, PARTER, OŚ DZIEWIĄTA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK Skrzydła zewnętrzne
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wewnętrzne
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowania bez uprzedniego przygotowania stolarki,						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, wypaczenie skrzydeł podślemienia, co uniemożliwia domknięcie skrzydeł baskwilem w uszach, ubytki mechaniczne w obrębie klamki. Brak kitów powoduje niszczenie szprosów w skrzydłach zewnętrznych, które nie trzymają szyb. Naprężenia w wypaczonych skrzydłach powodują pękanie szyb.						
BRAKI	Brak pierwotnych klamek w skrzydłach wewnętrznych, przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

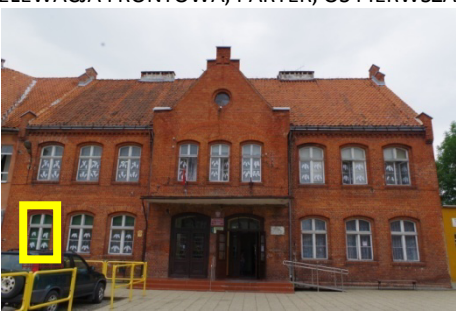
Fot. 7. Okno O1/3, widok ogólny od strony wewnętrznej. Widoczne uszczelnienie okna watą, wtórne klamki wykonane ze znalu oraz pęknięta szyba skrzydła lewego podślemienia. Pęknięcie powstało w wyniku naprężeń.

Fot. 8. Okno O1/3, widok od strony wewnętrznej. Widoczne mocno spękanie i odspojone warstwy malarskie oraz baskwil, który nie trafia w ucho. Skrzydła mocno wypaczone, dolne ramiaki zawilgocone.

Fot. 9. Okno O1/3, widok od strony wewnętrznej. Widoczne ubytki mechaniczne przy systemie zamykania.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/4	<p>ELEWACJA FRONTOWA, PARTER, OŚ PIERWSZA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	TAK Skrzydło zew. nadślemienia	-	-	-	-	TAK Skrzydło zew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilukrotnie przemaalowania bez uprzedniego przygotowania stolarki, wymiana skrzydła zewnętrznego nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, wypaczenie skrzydeł podślemienia, co uniemożliwia domknięcie skrzydeł baskwilem w uszach - okno nie zamyka się. Drobne ubytki mechaniczne, częściowy brak kitów, wymiana kitów na sylikon.						
BRAKI	Brak skrzydła zewnętrznego nadślemienia						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot. 10. Okno O1/4, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot. 11. Okno O1/4, widok od strony wewnętrznej. Widoczne zachowane przytrzymywacze grzebieniowe. Elementy mocowane do skrzydła pozbawione części haczyka co sprawia, że mechanizm nie działa. Widoczny ubytek mechaniczny ramiaka.

Fot. 12. Okno O1/4, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie na wtórne skrzydło nadświetlenia.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/5	<p>ELEWACJA FRONTOWA, PARTER, OŚ DRUGA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	-
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowania bez uprzedniego przygotowania stolarki.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, wypaczenie skrzydeł podślemienia, co uniemożliwia domknięcie skrzydeł baskwilem w uszach - okno nie zamyka się. Pękanie szyb w wyniku naprężeń w skrzydłach zewnętrznych i wewnętrznych podślemienia.						
BRAKI	-						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot. 13. Okno O1/5, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot. 14. Okno O1/5, widok od strony wewnętrznej. Widoczna pęknięta szyba w wyniku powstałych naprężeń drewna.

Fot. 15. Okno O1/5, widok od strony wewnętrznej. Widoczne wypaczone skrzydło wraz z listwą przemykową. Baskwil nie trafia w ucho co uniemożliwia zamknięcie okna.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/6	<p>ELEWACJA FRONTOWA, PARTER, OŚ TRZECIA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydło nadślemienia	-	-	-	-
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemaalowania bez uprzedniego przygotowania stolarki, wymiana skrzydła wewnętrznego nadślemienia						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, wypaczenie skrzydeł podślemienia, co uniemożliwia domknięcie skrzydeł baskwilem w uszach - okno nie zamyka się. Pękanie szyb w wyniku naprężeń w skrzydłach zewnętrznych i wewnętrznych podślemienia.						
BRAKI	Skrzydło wewnętrzne nadślemienia wraz z zawiasami, przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot. 16. Okno O1/6, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot. 17. Okno O1/6, widok od strony zewnętrznej. Zdjęcie pokazuje ubytki kitów szklarskich, co powoduje szybką degradację drewna oraz zaciekanie wody opadowej do wnętrza skrzynki.

Fot. 18. Okno O1/6, widok od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydło nadślepienia i zawiasy czopowe.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/7	<p>ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ SIÓDMA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEWN.	SKRZYDŁA WEWN.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	-
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, destrukcja drewna okapników, miejscowy brak kitów szklarskich.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 3 szt.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO KONSERWACJI. Przytrzymywacze grzebieniowe przełożyć z okna O1/4.						

Fot. 19. Okno O1/7, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot. 20. Okno O1/7, widok od strony wewnętrznej. Widoczna zachowana i nieprzemalowana pierwotna klamka równoramienna.

Fot.21. Okno O1/7, widok od strony wewnętrznej. Widoczny brak przytrzymywacza grzebieniowego w skrzydle zewnętrznym oraz łuszczenie się warstw malarskich.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/8	<p>ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ ÓSMA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wew. podślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, destrukcja drewna okapników, miejscowy brak kitów szklarskich, destrukcja drewna ościeżnicy w dolnej partii. Skrzydła wypaczone bez możliwości ich prawidłowego domknięcia.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., klamka skrzydeł podślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.22. Okno O1/8, widok od strony wewnętrznej. Widoczna destrukcja drewna ościeżnicy, drewno jest miękkie i zdeintegrowane, nie zachowuje właściwości fizycznych.

Fot.23. Okno O1/8, widok od strony wewnętrznej. Widoczna wtórna klamka wykonana ze znu oraz próba naprawy ramiaka przy zamku. Skrzydła nie zamykają się przez wzgląd na wypaczenie drewna.

Fot.24. Okno O1/8, widok od strony wewnętrznej. Widoczne uszkodzone przytrzymywacze grzebieniowe oraz łuszczące i odpajające się warstwy malarskie.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/9	<p>ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ ÓSMA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia	TAK Skrzydło wew. nadślemienia	TAK Skrzydło wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, wymiana skrzydła.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, destrukcja drewna okapników, miejscowy brak kitów szklarskich. Skrzydła wypaczone bez możliwości ich prawidłowego domknięcia.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., skrzydło wewnętrzne nadślemienia wraz z okuciami.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.25. Okno O1/9, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.26. Okno O1/9, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórne skrzydło wewnętrzne nadślemienia wraz z wtórnymi zawiasami.

Fot.27. Okno O1/9, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje próbę flekowania skrzydła w okolicy zamka. Skrzydła są wypaczone i flek nie spowodował prawidłowego domyknięcia okna.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/10	<p>ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ PIERWSZA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	-	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK	-	TAK Skrzydła wew.	TAK Skrzydła wew.	TAK Skrzydła wew.
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, wymiana skrzydeł wewnętrznych.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, destrukcja drewna okapników, miejscowy brak kitów szklarskich. Pierwotne skrzydła wypaczone, baskwile nie trafiają w uszy - nie ma możliwości domknięcia okna. Powyginane i zdestruowane drewno szprosów i okapników.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., skrzydła wewnętrzne wraz z okuciami.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.28. Okno O1/10, widok ogólny od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydła wewnętrzne.

Fot.29. Okno O1/10, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje brak pierwotnych przytrzymywaczy grzebieniowych.

Fot.30. Okno O1/10, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wypaczenie skrzydeł zewnętrznych uniemożliwiające domykanie skrzydeł.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/11	<p>ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ DRUGA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEWN.	SKRZYDŁA WEWN.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-		-	-	-	TAK Skrzydło wewn. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, usunięcie przytrzymywaczy grzebieniowych, mocowanie szyb na sylikon, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wewn. nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, destrukcja drewna okapników oraz dolnych ramiaków skrzydeł zewnętrznych. Drewno zawilgocone, miejscowy brak kitów szklarskich. Pierwotne skrzydła wypaczone, baskwile nie trafiają w uszy - nie ma możliwości domknięcia okna.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt., zakrętki skrzydła wewnętrznego nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.31. Okno O1/11, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje, ubytki mechaniczne ramiaka w okolicy zamka, oraz wychodzący sylikon, na który ustalono szyby w skrzydłach podślemienia.

Fot.32. Okno O1/11, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zbutwiałe i zawilgocone drewno ramiaka dolnego. Korozja metalu przyspiesza destrukcję drewna.

Fot.33. Okno O1/11, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórne klamki jednoramienne w skrzydle nadświetlenia wykonane ze żalu.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/12	<p>ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ TRZECIA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-		-	-	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemaalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wew. nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie się warstw malarskich, destrukcja drewna okapników =, Ubytki mechaniczne ramiaka w okolicy klamki, spowodowane wypaczeniem okien. Skrzydła bardzo mocno wypaczone, baskwile nie trafiają w uszy - nie ma możliwości domknięcia okna.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.34. Okno O1/12, widok ogólny od strony zewnętrznej.

Fot.35. Okno O1/12, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zawilgoconą i zbutwiałą ościeżnicę.

Fot.36. Okno O1/12, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje mocno wypaczone skrzydła wewnętrzne podślemienia oraz wtórne klamki w skrzydle nadślemienia.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/13	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ PIERWSZA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wew. nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie i odspajanie warstw malarskich, średni stan okapników, okno nie nosi większych śladów uszkodzeń.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO KONSERWACJI						

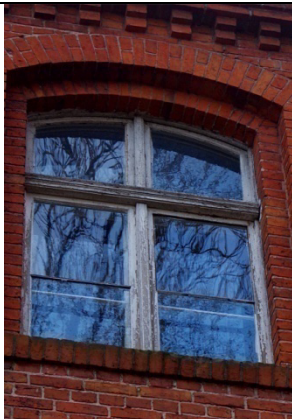
Fot.37. Okno O1/13, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.38. Okno O1/13, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje poprawnie osadzony baskil w uchu. Okno dobrze się zamyka.

Fot.39. Okno O1/13, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zachowany przytrzymywacz grzebieniowy oraz wtórny haczyk od przytrzymywacza w skrzydle zewnętrznym.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/14	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ DRUGA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEWN.	SKRZYDŁA WEWN.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydło nadślemienia	-	-	-	TAK Skrzydło wewn. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wewn. nadślemienia, wymiana skrzydła nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie i odspajanie warstw malarskich, zniszczone i wypłukanie słoje elementów zewnętrznych okna, skrzydła zewnętrzne nie domykają się, ubytki kitów szklarskich.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia, skrzydło nadślemienia wewnętrzne, listwa przemykowa wewnętrznych skrzydeł podślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.40. Okno O1/14, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórną listwę przemykową w skrzydłach podślemienia.

Fot.41. Okno O1/14, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórne skrzydło wewnętrzne nadświetlenia oraz wtórne klamki wykonane ze znułu.

Fot.42. Okno O1/14, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje ułamany przytrzymywacz grzebieniowy oraz łuszczące się i odpajające warstwy malarskie.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/15	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ TRZECIA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK	-	-	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wew. nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie i odspajanie warstw malarskich, drobne ubytki mechaniczne ramiaków, zniszczone i powymieniane przytrzymywacze grzebieniowe, mechanizmy otwierania działają poprawnie, stolarka nie nosi większych śladów uszkodzeń.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO KONSERWACJI.						

Fot.43. Okno O1/15, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.44. Okno O1/15, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórny przytrzymywacz oraz ślad po pierwotnym, u góry wtórna klamka ze znanu.

Fot.45. Okno O1/15, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje ubytki mechaniczne ramiaka poziomego skrzydeł wewnętrznych, oraz poprawnie domknięty baskwil w uchu.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/16	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ TRECIA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wew. nadślemienia, usunięcie szprosów i zamocowanie dużej tafli szkła.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Łuszczenie i odspajanie warstw malarskich, drobne ubytki mechaniczne ramiaków, zniszczone i powymieniane przytrzymywacze grzebieniowe, mechanizm baskwilowy skrzydeł zewnętrznych nie działa poprawnie poprzez wypaczenie skrzydeł. Spękania szyb spowodowane naprężeniami drewna.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.46. Okno O1/16, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.47. Okno O1/16, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje, luźno osadzoną nową szybę składającą się z dwóch części. Szyby nie zakitowano, trzymają ją na sztywno gwoździe co spowodowało, że pękła w narożniku.

Fot.48. Okno O1/16, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje, brak szprosu w skrzydle podślemienia oraz dużą tafelę szkła, która pękła w wyniku naprężeń drewna.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/17	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ ÓSMA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wew.
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wew. nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Okno w ogólnym stanie dobrym, szpros w skrzydle zewnętrznym podślemienia zbutwiały, wykruszył się częściowo i nie trzyma szyby.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO KONSERWACJI.						

Fot.49. Okno O1/17, widok ogólny od strony wewnętrznej. Brak widocznych uszkodzeń stolarki.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/18	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ DZIEWIĄTA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydło wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydle wew. nadślemienia.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Mocno przesuszone i wypłukane drewno skrzydeł zewnętrznych, kompletnie zbutwiałe i zniszczone okapniki, mechanizm zamykania skrzydeł zewnętrznych nie trafia w uszy co powoduje niedomykanie okna, skrzydła wypaczone. Dolne ramiaki i dolna rama ościeżnicy zbutwiały, drewno rozmiękczyło się.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.50. Okno O1/18, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.51. Okno O1/18, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zły stan zachowania drewna oraz rozległe ubytki okapnika.

Fot.52. Okno O1/18, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zawilgocone i zbutwiałe drewno dolnego ramiaka i ościeżnicy. Wtórny przytrzymywacz grzebieniowy.

TYP	LOKALIZACJA	
01/19	<p>ELEWACJA TYLNA, I PIĘRO, OŚ DZIESIĄTA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wew.
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych, klamki wykonane ze żłalu.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Mocno przesuszone i wypukane drewno skrzydeł zewnętrznych, zbutwiałe i zniszczone okapniki, mechanizm zamykania skrzydeł zewnętrznych nie trafia w uszy co powoduje niedomykanie okna, skrzydła wypaczone. Dolne ramiaki i dolna rama ościeżnicy zbutwiała.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia, klamka skrzydeł podślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.53. Okno O1/19, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.54. Okno O1/19, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zły stan zachowania okapnika, drewno jest zbutwiałe i zmurszałe, pokryte mikroorganizmami.

Fot.55. Okno O1/19, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje ubytek konstrukcyjny ramiaka poziomego skrzydła nadświetlenia oraz wtórne mocowanie przytrzymywacza grzebieniowego.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/20	<p>ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ PIERWSZA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych, klamki wykonane ze zła.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Mocno przesuszone i wypłukane drewno skrzydeł zewnętrznych, zbutwiałe i zniszczone okapniki, mechanizm zamykania skrzydeł wewnętrznych nie trafia w uszy co powoduje niedomykanie okna, skrzydła wypaczone. Okno domykane gwoździami, ubytki mechaniczne narożników skrzydeł. Dolne ramiaki i dolna rama ościeżnicy zawilgocone. Duże ubytki kitów szklarskich przyczyniły się do destrukcji ramiaków i szprosów.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.56. Okno O1/20, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.57. Okno O1/20, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje docieplenie nieszczelnego okna za pomocą materiału. Dolna część ramiaka skrzydła zewnętrznego zawilgocona, widoczne spękanie i odspojone warstwy malarskie. Destrukcja okapnika.

Fot.58. Okno O1/20, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje baskwil skrzydeł podsłemiesienia nie trafiający w ucho oraz ubytki mechaniczne ramiaka spowodowane domykaniem skrzydła za pomocą gwoźdźcia.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/21	<p>ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ DRUGA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych, klamki wykonane ze żłalu.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYZYNY	Mocno przesuszone i wypłukane drewno skrzydeł zewnętrznych, zbutwiałe i zniszczone okapniki, całkowicie odkształcone skrzydło nadślemienia, naprężenia i wypaczenie skrzydeł podślemienia, które spowodowały pęknięcie ramiaka skrzydła podślemienia, braki kitów szklarskich.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 3 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.59. Okno O1/21, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.60. Okno O1/21, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje pęknięcie konstrukcyjne ramiaka, spowodowane naprężeniami i wypaczeniem drewna.

Fot.61. Okno O1/21, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje odkształcenie od pionu skrzydła nadświetlenia. Skrzydło nie zamyka się.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/22	<p>ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ TRZECIA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydło prawe podślemienia	-	TAK Skrzydło prawe podślemienia	TAK Skrzydło prawe podślemienia	TAK Skrzydła wew. nadślemienia, skrzydło podślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych, klamki wykonane ze żalu, zmiana skrzydła podślemienia						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Mocno wypaczone skrzydła podślemienia, baskwile nie trafiają w uszy c o powoduje rozszczelnienie okna. Braki kitów szklarskich powoduje destrukcję drewna skrzydeł zewnętrznych. łuszczenie i odpajanie warstw malarskich.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia, skrzydło podślemienia - prawe wraz z listwą przymykową i klamką mosiężną.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.62. Okno O1/22, widok ogólny od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydło prawe podślemienia oraz wtórna listwa przymykowa z klamką.

Fot.63. Okno O1/22, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wypaczenie skrzydeł podślemienia, widoczna szpara pod ślemieniem, która powoduje przenikanie wilgoci do wewnątrz skrzynki.

Fot.64. Okno O1/22, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wypaczenie skrzydeł i niedopasowanie skrzydła wtórnego - prawego. Baskwil nie trafia w ucho.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/23	<p>ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ CZWARTA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydła podślemienia	-	TAK Skrzydło podślemienia	TAK Skrzydło podślemienia	TAK Skrzydła wew. nadślemienia, skrzydło podślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych, klamki wykonane ze żalu, zmiana skrzydeł podślemienia wraz z listwą przymykową i klamką, zdemonstowanie listwy przymykowej zewnętrznej.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Mocno wypaczone skrzydła wtórne podślemienia oraz pierwotne zewnętrzne, baskwile nie trafiają w uszy c o powoduje rozszczelnienie okna. Brak kitów szklarskich powoduje destrukcję drewna skrzydeł zewnętrznych. Brak listwy zewnętrznej przymykowej powoduje nieszczelność oraz przenikanie wody opadowej do wnętrza skrzynki. Łuszczenie i odpajanie warstw malarskich.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 4 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia, 2 skrzydła podślemienia wraz z listwą przymykową i klamką mosiężną, listwa przymykowa zewnętrzna skrzydeł podślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.65. Okno O1/23, widok ogólny od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydła podślemienia oraz wtórna listwa przymykowa z klamką.

Fot.66. Okno O1/23, widok od strony zewnętrznej. Zbliżenie pokazuje brak listwy przymykowej oraz brak kitów szklarskich. Woda opadowa osiada na szprosach oraz dostaje się do wnętrza skrzynki.

Fot.67. Okno O1/23, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje, wtórne wypaczone skrzydła podślemienia wraz z uproszczoną listwą przymykową.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/24	<p>ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ ÓSMA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEWN.	SKRZYDŁA WEWN.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE							
ELEMENTY WTÓRNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
PRZEPROWADZONE PRACE	Okno wtórne						
	Okno wymienione na zbliżone do oryginału, nie posiada profilowanych krawędzi ramiaków i ślemię w innej formie. Różnią się także okucia, forma listew przemykowych uproszczona bez profilowań.						
PODSUMOWANIE	OKNO WTÓRNE PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.68. Okno O1/24, widok ogólny na wtórne okno od strony wewnętrznej.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/25	<p>ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ DZIEWIĄTA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	-	-	-	-	TAK Skrzydła wew. nadślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Okno w ogólnym stanie dobrym bez większych śladów ubytków, sprawne systemy zamykania.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO KONSERWACJI.						

Fot.69. Okno O1/25, widok ogólny na dobrze zachowaną stolarkę okienną od strony wewnętrznej.

Fot.70. Okno O1/25, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórne przytrzymywacze w skrzydle nadświetlenia i brak zakrętki zamykającej okno.

Fot.71. Okno O1/25, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zachowany przytrzymywacz grzebieniowy w skrzydle wewnętrznym.

TYP	LOKALIZACJA	
O1/26	ELEWACJA TYLNA, PARTER, OŚ DZIESIĄTA 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK Skrzydła podślemienia	-	TAK Skrzydło podślemienia	TAK Skrzydło podślemienia	TAK Skrzydła wew. nadślemienia, skrzydło podślemienia
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilkukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zamocowanie klamek jednoramiennych w skrzydłach wewnętrznych, klamki wykonane ze żalu, zmiana skrzydeł podślemienia wraz z listwą przymykową i klamką.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Mocno wypaczone skrzydła wtórne podślemienia oraz pierwotne zewnętrzne, baskwile nie trafiają w uszy c o powoduje rozszczelnienie okna. Brak kitów szklarskich powoduje destrukcję drewna skrzydeł zewnętrznych. Łuszczenie i odspajanie warstw malarskich.						
BRAKI	Przytrzymywacze grzebieniowe - 2 szt., zakrętki skrzydeł nadślemienia, 2 skrzydła podślemienia wraz z listwą przymykową i klamką mosiężną.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.72. Okno O1/26, widok ogólny na okno od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydła podślemienia.

Fot.73. Okno O1/26, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórne przytrzymywacze grzebieniowe w skrzydle nadślemienia, oraz uproszczona forma ramiaka skrzydła podślemienia.

Fot.74. Okno O1/26, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zachowany przytrzymywacz grzebieniowy oraz zawilgocone i łuszczące się warstwy malarskie ramiaka skrzydła zewnętrznego.

TYP	LOKALIZACJA	
O2/1-6	ELEWACJA FRONTOWA, I PIĘRO, OŚ 4-6	ELEWACJA TYLNA, PÓŁPIĘTRO, OŚ 5-7
		
		

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	-	-	TAK	-	-	-
ELEMENTY WTÓRNE	-	TAK	TAK	-	TAK	TAK	TAK
PRZEPROWADZONE PRACE	Wymiana wszystkich skrzydeł, kilkukrotne przemalowanie.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Wszystkie okna typu O2 zawierają niewiele pierwotnej substancji, wtórne skrzydła nie powtarzają pierwotnych profilowań.						
BRAKI	Wszystkie skrzydła wraz z okuciami.						
PODSUMOWANIE	WSZYSTKIE OKNA PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.75. Okna typu O2 w elewacji tylnej, widok od strony zewnętrznej. Widoczne pierwotne ślężona oraz wtórne skrzydła z uproszczonymi listwami przymykowymi.

Fot.76. Okno typu O2 w elewacji frontowej, widok od strony zewnętrznej. Widoczne pierwotne ślepię oraz wtórne skrzydła z uproszczonymi listwami przymykowymi.

Fot.77. Okna typu O2 w elewacji frontowej, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie na skrzydła pokazuje brak profilowań krawędzi ramiaków, uproszczone listwy oraz klamkę ze znalu.

TYP	LOKALIZACJA	
03	ELEWACJA FRONTOWA, PODDASZE 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK			TAK		TAK gałki
ELEMENTY WTÓRNE	-	-			-		-
PRZEPROWADZONE PRACE	Przemalowanie okna, zamocowanie gwoździ domykających skrzydło.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Brak kitów szklarskich powoduje niszczenie drewna szprosów.						
BRAKI	Brak dwóch zakrętek zamykających skrzydło.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO KONSERWACJI.						

Fot.78. Okno 03, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.79. Okno O3, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje pierwotne ozdobne blaszki wzmacniające połączenia ramiaka oraz kotwę mocującą ościeżnicę do muru.

Fot.80. Okno O3, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje zachowaną gałkę służącą do wyjmowania okna oraz dwie zakrętki zamykające skrzydło.

TYP	LOKALIZACJA	
O4/1-3	ELEWACJA TYLNA, I PIĘTRO, OŚ 5-7 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	-	-	-	-	-	-	-
ELEMENTY WTÓRNE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
PRZEPROWADZONE PRACE	Wymiana pierwotnych stolarek, na współczesne, zbliżone formą do oryginału						
	Okna posiadają uproszczoną formę oraz okucia z lat powojennych. Zawiasy czopowe zaokrąglone od góry i klamki równoramienne ze znanu. Ramiaki i szprosły są bardzo grube, nie posiadają profilowań. Listwy uproszczone bez subtelnych detali na krawędziach. <u>OKNA WTÓRNE</u>						
PODSUMOWANIE	WSZYSTKIE OKNA PRZEZNACZA SIĘ DO REKNSTRUKCJI, WZORUJĄC SIĘ NA ORYGINALNYCH STOLARKACH.						

Fot.81. Okno typu O4, widok ogólny od strony wewnętrznej. Stolarstwo jest wtórne, uproszczone, wzorowane na okno pierwotne.

TYP	LOKALIZACJA	
O5/1	<p>ELEWACJA SZCZYTOWA, OŚ PIERWSZA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	-	TAK	TAK	TAK	TAK
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK	-	TAK Skrzydła wew.	TAK Skrzydła wew.	TAK Skrzydła wew.
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilukrotne przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zmiana skrzydeł wewnętrznych, usunięcie szyb w skrzydłach zewnętrznych.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Z powodu braku szyb w skrzydłach zewnętrznych, zniszczeniu uległo drewno ramiaków oraz dolna rama ościeżnicy. Drewno jest zbutwiałe i zawilgocone. Skrzydła wypaczone - co utrudnia ich domykanie. Warstwy malarskie odspajają się i łuszczą.						
BRAKI	Brak pierwotnych skrzydeł wewnętrznych i zakrętki dwuskrzydłkowej w skrzydle nadślemienia.						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA WZÓR ORYGINAŁU.						

Fot.82. Okno typu O5/1, widok ogólny od strony wewnętrznej. Widoczne wtórne skrzydła wewnętrzne niedopasowane do łuku zwieńczenia glifu.

Fot.83. Okno typu O5/1, widok od strony wewnętrznej. Widoczne pierwotne skrzydło zewnętrzne z ozdobnym zawiasem oraz wtórne skrzydło wewnętrzne z pękniętą szybą w wyniku naprężeń drewna.

Fot.83. Okno typu O5/1, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje pierwotną zakrętkę dwuskrzydłkową zamocowaną w stałym słupku.

TYP	LOKALIZACJA	
05/2	<p>ELEWACJA SZCZYTOWA, OŚ DRUGA</p> 	

STAN ZACHOWANIA							
	OŚCIEŻNICA	SKRZYDŁA ZEW.	SKRZYDŁA WEW.	PARAPET	SYSTEMY ZAMYKANIA	ZAWIASY	KLAMKI
ELEMENTY PIERWOTNE	TAK	TAK	-	TAK	TAK	TAK	-
ELEMENTY WTÓRNE	-	-	TAK	-	TAK Skrzydła wew.	TAK Skrzydła wew.	TAK Skrzydła wew.
PRZEPROWADZONE PRACE	Kilukrotnie przemalowanie okna bez uprzedniego przygotowania stolarki, zmiana skrzydeł wewnętrznych, usunięcie szyb w skrzydłach zewnętrznych.						
ZNISZCZENIA I ICH PRZYCZYNY	Z powodu braku szyb w skrzydłach zewnętrznych, zniszczeniu uległo drewno ramiaków oraz dolna rama ościeżnicy. Drewno jest zbutwiałe i zawilgocone. Skrzydła wypaczone - co utrudnia ich domykanie. Warstwy malarskie odpajają się i łuszczą.						
BRAKI	Brak pierwotnych skrzydeł wewnętrznych i zakrętek dwuskrzydłkowych w skrzydłach wewnętrznych, gałki						
PODSUMOWANIE	OKNO PRZEZNACZA SIĘ DO REKONSTRUKCJI NA PODSTWIE ORYGINALNEJ STOLARKI.						

Fot.84. Okno typu 05/2, widok ogólny od strony wewnętrznej.

Fot.85. Okno typu O5/2, widok od strony wewnętrznej. Zbliżenie pokazuje wtórne okucia w skrzydle zewnętrznym jak i wewnętrznym oraz pierwotna zachowana gałka.

Fot.86. Zdjęcie pokazuje wtórne okno elewacji tylnej doświetlające klatkę schodową. Okno osadzono w zmienionym otworze.

Fot.87. Zdjęcie pokazuje wtórne okno elewacji tylnej doświetlające pomieszczenia piwniczne.

5.0. PODSUMOWANIE

Na obiekcie zachowały się 34 sztuki pierwotnych stolarek okiennych. Ich stopień zachowania oraz stan jest bardzo różny. Duża część stolarek posiada znaczącą ilość wymionionych elementów metalowych oraz skrzydeł. Duża część stolarek posiada wady związane z wypaczeniem drewna, tak silnym że niemożliwe jest prawidłowe zamykanie okien. Stanowi to główną przyczynę wykluczającą stolarkę z poddania jej pracom konserwatorskim, gdyż nie ma możliwości przywrócenia funkcjonalności takich skrzydeł.

Po szczegółowej analizie i oględzinach, wytypowano do konserwacji stolarki, których stopień zachowania pierwotnej substancji zabytkowej wynosi 100% - jeżeli chodzi o skrzydła oraz 80-90% stan zachowania pierwotnych okuć.

Głównych przyczyn zniszczeń stolarek okiennych można dopatrywać się w niewłaściwej bierzącej konserwacji. Przemalowywanie okien bez uprzedniego przygotowania drewna powoduje spiętrzenie warstw malarskich, a co za tym idzie pogrubienie wszystkich elementów i problem z zamykaniem, kolejnym problemem jest nieuzupełnianie kitów szklarskich, co powoduje zaciekanie wody opadowej do wnętrza skrzynki oraz zawilgocenia wszystkich drewnianych elementów. Prowadzi to do destrukcji drewna oraz wypaczania się skrzydeł.

ZESTAWIENIE:

Pierwotne stolarki okienne w typach:

O1 - 25 szt.	O2 - 6 szt.	O3 - 1 szt.	O5 - 2 szt.
--------------	-------------	-------------	-------------

Okna pierwotne, które posiadają wymienioną część skrzydeł - stanowią 50% wszystkich stolarek:

O1/1	Skrzydło podślemienia
O1/4	Zewnętrzne nadślemienia
O1/6	Wewnętrzne nadślemienia
O1/9	Wewnętrzne nadślemienia
O1/10	Skrzydła wewnętrzne
O1/14	Wewnętrzne nadślemienia
O1/22	Wewnętrzne prawe podślemienia
O1/23	Skrzydła podśleienia
O1/26	Wewnętrzne podślemienia

O2/1	Skrzydła wewnętrzne
O2/2	Skrzydła wewnętrzne
O2/3	Skrzydła wewnętrzne
O2/4	Skrzydła wewnętrzne
O2/5	Skrzydła wewnętrzne
O2/6	Skrzydła wewnętrzne
O5/1	Skrzydła wewnętrzne
O5/2	Skrzydła wewnętrzne

Okna wtórne wzorowane formą na stolarce pierwotnej:

O4/1	CAŁE OKNO
O4/2	CAŁE OKNO
O4/3	CAŁE OKNO
O1/24	CAŁE OKNO

Okna z zachowanymi wszystkimi skrzydłami, mocno wypaczone, bez możliwości ich prawidłowego zamknięcia- 11 szt.:

O1/2	O1/3	O1/5	O1/8	O1/11
O1/12	O1/16	O1/18	O1/19	O1/20
O1/21				

Do konserwacji przeznacza się 6 sztuk stolarki okiennej:

OZNACZENIE	LOKALIZACJA
O1/7	Elewacja frontowa / I piętro / oś siódma
O1/13	Elewacja tylna / I piętro / oś pierwsza
O1/15	Elewacja tylna / I piętro / oś trzecia
O1/17	Elewacja tylna / I piętro / oś ósma
O1/25	Elewacja tylna / parter / oś dziewiąta
O3	Elewacja frontowa / poddasze / szczyt /

Wybrane stolarki są w dobrym stanie zachowania, posiadają sprawnie działające systemy zamykania, skrzydła nie są wypaczone i nie noszą śladów większych uszkodzeń.

ELEWACJA FRONTOWA, STOLARKI PRZEZNACZONE DO KONSERWACJI.

**ELEWACJA TYLNA, STOLARKI PRZEZNACZONE DO KONSERWACJI.
KOLOREM RÓŻOWYM ZAZNACZONO WTÓRNE OKNA.**

6.0. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE ORAZ PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

ZABYTKOWA STOLARKA:

Wytypowane stolarki okienne należy poddać pracom konserwatorskim i pozostawić je in situ, bez przenoszenia. Skrzydła wraz z okuciami należy zdemonstować i poddać renowacji w pracowni, natomiast ościeżnice zaleca się konserwować na miejscu by wykluczyć wszelkiego rodzaju odkształcenia ościeżnicy.

W przypadku braku niektórych okuć w wytypowanych do konserwacji stolarkach, należy zdemonstować oryginalne okucia ze stolarek przeznaczonych do wymiany.

Stolarki po konserwacji należy wymalować zgodnie z wcześniej przeprowadzonymi badaniami konserwatorskimi na kolor **ciemnego brązu** zbliżonego odcieniem do **NCS S 7020 - Y30R**.

Okna powinna konserwować firma, która posiada udokumentowane przynajmniej kilkuletnie doświadczenie związane z konserwacją zabytkowej stolarki okiennej i drzwiowej.

Należy zlecić nadzór z ramienia Inwestora, osobie która będzie dbała o właściwe wykonanie prac konserwatorskich i na różnych etapach prac przeprowadzi komisję.

Prace podlegają także nadzorowi konserwatorskiemu, a po ich ukończeniu należy zgłosić zakończenie prac do WUOZ Olsztyn w celu odbioru prac przez w.w. Urząd Konserwatorski.

STOLARKA REKONSTRUOWANA NA WZÓR ORYGINAŁU:

W przypadku wtórnej stolarki okiennej typu O4 należy zaprojektować okna wzorując się na zachowanych stolarkach, zdjęć profile ramiaków, szprosów oraz listew przymykowych.

Okna we wtórnych otworach czyli piwniczne oraz duże okno klatki schodowej (elewacja tylna), należy zaprojektować w uproszczonej formie, nie nawiązującej do pierwotnej stolarki, gdyż takich otworów nie było w I fazie budowy. Zaleca się zastosowanie dużej szyby, bez szprosów i bez profilowanego ślemienia.

Nowo rekonstruowane okna należy również wykończyć warstwą malarską **ciemno brązową** zbliżoną odcieniem do **NCS S 7020 - Y3-R**. Do ich wymalowania użyć farby alkidowej, półmatowej firmy Tikurilla, Caparol bądź równoważnej.

Do rekonstrukcji stolarek należy zastosować materiały najwyższej jakości o odpowiednio dobranych parametrach technicznych, co zapewni dobrą współpracę poszczególnych elementów.

Wszystkie prace należy wykonać zgodnie ze sztuką budowlaną, z zachowaniem wszelkich norm i technologią odpowiadającą zabytkowemu charakterowi obiektu.

Rekonstrukcję stolarek należy zlecić osobom posiadającym wymagane kwalifikacje, wiedzę i doświadczenie.

Ze względu na historyczny charakter budynku, wymagany jest nadzór z ramienia Inwestora nad poprawnością wykonania stolarek zgodnie z projektem oraz ich wykończenie warstwą malarską zgodną z badaniami konserwatorskimi.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH STOLARKI OKIENNEJ

01/7, 01/13, 01/15, 01/17, 01/25, 03

1. Dokumentacja fotograficzna stanu zachowania i prowadzenie jej podczas trwania prac,
2. Demontaż skrzydeł i przetransportowanie ich do pracowni, w której panują optymalne warunki dla drewna czyli wilgotność w przedziale 55-65% oraz stała umiarkowana temperatura. Odpowiednie warunki pozwolą ograniczyć pracę drewna w trakcie trwania działań konserwatorskich,
3. Demontaż elementów metalowych, klamki, zawiasy, mechanizmy zamykające, przytrzymywacze grzebieniowe,
4. Oczyszczanie drewna metodą mechaniczną przy użyciu skalpeli i skrobaków,
5. Delikatne oczyszczenie drewna metodą chemiczną przy pomocy past zmydlających bądź metodą termiczną w taki sposób by nie uszkodzić drewna. Sposoby oczyszczania należy dobrać indywidualnie do stolarki poprzedzając je próbami.
6. Uzupełnienie niewielkich ubytków przy użyciu szpachli do drewna z dodatkiem wiórów drewnianych. Zaleca się nakładanie szpachli w dwóch warstwach przez wzgląd na widoczny skurcz tych mas szpachlowych,
7. Uszkodzone profile czy krawędzie uzupełnić masą epoksydową dwuskładnikową, która po wyschnięciu poddaje się obróbce, a w efekcie jest materiałem o małym ciężarze właściwym, twardym, o wysokiej adhezji i odpornym na uszkodzenia (Araldit HV 427),
7. W razie potrzeby wykonanie flekowania fragmentów stolarki przy pomocy wysezonowanego drewna tego samego gatunku. Zaleca się wymianę okapników, których drewno jest mocno wypłukane i wysuszone lub w dużym stopniu zawilgocone.
8. Szlifowanie powierzchni uzupełnień oraz całości stolarki,
9. Położenie warstwy preparatu grzybobójczego metodą pędzlowania np. firmy Altax, Preventol bądź równoważnej.
10. W przypadku gdy po odstąpieniu warstw malarskich pojawią się otwory świadczące o żerowaniu owadów należy położyć środek przeciwko drewnojadom przy pomocy pędzla oraz iniekcyjnie wstrzyknąć go w otwory, następnie owinąć elementy folią i pozostawić do wchłonięcia. Należy zastosować preparaty typu: Per-xil, Xirein bądź równoważne,
11. Po wchłonięciu preparatu delikatne szlifowanie powierzchni aby wygładzić całość stolarki,
12. Dwukrotne malowanie stolarki farbą alkidową półmatową firmy Tikkurila lub równoważną na kolor zgodny z wynikami badań. Po nałożeniu pierwszej warstwy farby i jej wyschnięciu, należy zmatować całość delikatnym papierem ściernym, odkurzyć i nanieść drugą warstwę malarską,
13. Montaż nowych szyb o maksymalnej grubości 4 mm,

14. Montaż uprzednio zakonserwowanych okuć,
15. Ponowne osadzenie skrzydeł, ustalenie zawiasów i zamków,
16. Sporządzenie dokumentacji powykonawczej.

ELEMENTY METALOWE - zawiasy, kątowniki, zakrętki, przytrzymywacze grzebieniowe:

1. Oczyszczenie z wtórnych nawarstwień malarskich mechanicznie przy pomocy skalpeli i przecinaków oraz przy pomocy metody chemicznej (pasty zmydlające),
2. Wygładzenie powierzchni przy pomocy past polerskiej oraz waty metalowej i filcowej gąbki,
3. Odtłuszczenie powierzchni acetonem.
4. Pomalowanie farbą alkidową na kolor stolarki.

ELEMENTY METALOWE MOSIĘŻNE - klamki:

1. Delikatne oczyszczenie z wtórnych nawarstwień malarskich mechanicznie przy pomocy skalpeli,
2. Doczyszczanie patyny na mosiądzu metodą chemiczną przy pomocy Duraglitu,
3. Wypolerowanie przy pomocy pasty polerskiej i miękkiej bawełnianej szmatki,
4. Odtłuszczenie powierzchni acetonem.
5. Nałożenie warstwy Paraloidu B44 w 5% roztworze acetonu.